L-Aħħar Kapitlu

Ta' Vic. Apap

(Buzzett Drammatiku f'Att wieħed)

DRAMATIS PERSONAE

QARREJ.

MARI', qaddejja, xebba ta' madwar 40 sena.

KARMNU, namrat ta' Marì, ta' 36 sena, sbozz u goff fi kliemu.

ĠORĠ PORTELLI, sieħeb fin-negozju ma' Ġużè Għaxaq; raġel eleganti ta' madwar 45 sena.

YOLANDA, xebba moderna u fuq ruħha, ta' 22 sena, bint in-negozjant Ġużè Għaxaq.

FREDU CARUANA, tabib ta' xi 35 sena.

SPETTUR TAL-PULIZIJA, serju, ħarsa mqita, sod fi kliemu.

SURĠENT TAL-PULIZIJA.

4 KUNNISTABBLIJIET.

L-azzjoni ssir fi żmienna.

Id-dwal kollha jinżammu mitfija. Il-purtieri tal-palk jinfetħu kemm iħallu wisa' ta' pultruna. Minn fuq jinxteħet rifless irqiq abjad qawwi; f'dan ir-rifless jidher RAĠEL *bil-qiegħda fuq pultruna, bi ktieb f'idu jaqra.*

Qarrej : L-aħħar kapitlu. Dak in-nhar sebaħ jum ta' xita qliel u ragħad ikarwat mas-sema kollu. Kien jum minn dawk li jnissel swied fil-qalb f'kulħadd. It-toroq, kollhom għadajjar u tajn, kienu baħħ, tneħħi xi raġel għaddej iħaffef għal xogħlu jew sejjer lura jinġabar lejn daru. Ix-xita ma waqfet xejn; is-sajjetti ta' sikwit kienu jċaqċqu mas-sema; ir-ragħad warajhom kien jinstama' jgerger minn naħa għal oħra tal-Gżira b'qilla li twaħħax u twerwer. Hekk baqa' l-ajru sa ma dalam. Ma kienx jidher li t-tempesta sa ttaffi : ir-riħ baqa' jvenven b'l-istess qawwa; il-beraq u s-sajjetti ma naqqsux; ix-xita ssoktat nieżla qliel.

Ir-rifless jintefa. Il-purtieri jingħalqu għal kollox u jerġgħu jinfetħu malajr, fil-ħin li jinxtegħlu dwal baxxi. Il-qarrej u l-pultruna ma jibqgħux jidhru iżjed.

Fil-fond, loġġa li tagħti għal fuq ġnien; quddiem il-loġġa kuritur: min-naħa tax-xellug jagħti lejn il-bieb ta' barra, min-naħa tal-lemin għal kmamar oħra tad-dar. Mal-ħajt tal-lemin: arloġġ kbir tal-mażżri u bieb ta' kamra. Xi siġġijiet u għamara ħafifa.

Fuq siġġu, fil-ġenb, hemm kapott ta' raġel, par ingwanti, muffler u kappell.

Fil-għaxija. Kultant xi berqa u ragħda fil-bogħod; fid-dawl tal-beraq tidher ix-xita.

Min-naħa tal-lemin jidħlu MARI' *u* KARMNU. *Jitkellmu minn taħt il-lsien.*

MARI : Ħalli nittawlilhom. (*Tmur tittawwal mit-toqba tal-muftieħ tal-kamra tal-lemin. Tersaq lejn Karmnu li jibqa' mġenneb*). Għadu hawn.

KARMNU : Mela l-aħjar noħroġ, biex għal għajn in-nies nidher li tlaqt.

MARI : Ikun jaqbel li ma tergax tidħol mill-bieb tal-faċċata.

KARMNU : Issa mmur sa għand Majsi nieħu tazza nbid; imbagħad naqbeż fil-ġnien minn wara.

MARI : Minn hemmhekk ħadd ma jarak f'dat-temp li hu.

KARMNU : Meta tinġabar is-sinjorina, għamilli sinjal b'xemgħa minn wara l-ħġieġ u iftaħli l-beb tal-ġnien.

MARI : Il-bieb imsakkar. Iċ-ċavetta żżommha s-sinjorina.

KARMNU : Ma ġara xejn Iftaħli minn hawn. (*Juriha l-loġġa li tagħti għall-ġnien*).

MARI : Hekk nagħmlu.

(Karmnu jitlaq min-naħa tax-xellug. Mari tagħti daqqa ta' għajn lejn l-arloġġ li jibda jdoqq id-disgħa, u titlaq min-naħa tal-lemin.)

Jinfetaħ il-bieb tal-kamra tal-lemin, minnu jitfaċċa ĠORĠ PORTELLI *b'valiġġa żgħira f'idu.*

ĠORĠ : (*b'wiċċu 'l ġewwa fil-kamra*). Il-lejl it-tajjeb. (*Jagħlaq il-bieb warajh u jmur jaqbad jilbes il-kapott, il-muffler u l-ingwanti. Ikun għadu kemm beda meta min-naħa tax-xellug tidħol YOLANDA*).

YOLANDA : (*fuq ruħha*) Il-lejl it-tajjeb, sur Ġorġ.

ĠORĠ : Il-lejl it-tajjeb, sinjorina.

YOLANDA : (*waqt li tneħħi l-kappell u tħares lejn l-arloġġ*) Tard il-lum, Sur Ġorġ.

ĠORĠ : Iii hawn. Qabel ninsa, lill-papà ħallejtlu £300; daħħalt-hom mingħand xi klijenti l-lejla. Jekk jogħġbok ħu ħsieb iddepożitahom inti għada fil-għodu għaliex jien ma nil-ħaqx.

YOLANDA : Għmielek inti, sejjer bl-ajruplan sa l-Ingilterra għada.

ĠORĠ : Wara kollox, jekk jibqa' dat-temp ma nafx x'se nagħ-mel. Imbagħad miniex sejjer għall-gost ,taf inti, imma mħabba n-negozju.

YOLANDA : Kemm nixtieqni ġejja miegħek.

ĠORĠ : U inti hawn Malta mintix tiddeverti wkoll? Il-papà qal-li li l-lejla mort it-teatru.

YOLANDA : Kif tgħaddiha nkella? Mort nara l-"Boheme".

ĠORĠ : (*li sadattant ikun libes, jieħu b'idejn Yolanda*). Il-lejl it-tajjeb, sinjorina. Ħu ħsieb il-papà biex ma jdumx ma jarġa' jqum fuq riġlejh.

YOLANDA : Daka daqsxejn għaġġieb iż-żejjed. Jinteraq aktar mill-i jmissu, u s-sodda jħobbha mhux ftit.

ĠORĠ : Il-lejla, billi kellna ħafna affarijiet fuq hiex nitħaddtu, beda jħossu daqsxejn għajjien u qalli li jixtieq jibqa' għall-kwiet biex jistrieħ.

YOLANDA : Kemm hu ħelu u ħessud. Mela lanqas nidħol ma' ġenbu, biex jekk laħaq raqad, ma nqajmux. Jiena, madan-kollu, għajjiena wkoll. Nista' mmur norqod dritt. Il-vjaġġ it-tajjeb, sur Ġorġ.

ĠORĠ : Grazzi.

(*Ġorġ joħroġ min-naħa tax-xellug. Yolanda tmur iġġib il-kappell u l-borża, li tkun telqet fuq siġġu, u tgħaddi 'l ġewwa lejn il-lemin*).

(*Ix-xita tidher li żdiedet. Xi berqa tleħħ aktar qawwija u r-ragħad ikarwat aktar minn qabel*).

(*Tidħol* MARI' *b'kandlier b'xemgħa mitfija. Tixgħel ix-xemgħa; titfi d-dawl ta' l-elettriku; tersaq bix-xemgħa quddiem il-loġġa u tagħmel sinjal biha lejn barra minn wara l-ħġieġ. Tqiegħed ix-xemgħa fuq it-tavolin. Tmur tittawwal mit-toqba tal-muftieħ tal-kamra tal-lemin. Tif-taħ bil-mod, il-mod: tidħol fil-kamra u tagħlaq warajha*).

(Tinstama' ħalba xita qawwija u berqa kbira ddawwal sew-wa l-beraħ mudlam; imbagħad ragħda fit-tul u fil-qrib. Berqa oħra; fid-dawl tagħha jidher xi ħadd (KARMNU) *mat-tieqa min-naħa ta' barra jistenna lil min jiftaħlu).*

(Il-bieb tal-lemin jinfetaħ. Toħroġ MARI' *li tagħlaq il-bieb warajha. Tirranġa kemmxejn xagħarha u ħwejjiġha. Tmur tiġri fuq ponot saqajha biex tiftaħ il-loġġa. Malli tiftaħ, tid-ħol buffura riħ li titfi d-dawl tax-xemgħa.* KARMNU *jaq-beż għal ġewwa u Mari tagħlaq minnufih warajh. Il-kliem kollu bejn Mari u Karmnu jsir minn taħt il-lsien).*

KARMNU : *(daqsxejn imqit)* Għaliex ħallejtni nistenna daqs-hekk fix-xita?

MARI : *(imwerwra)* Ma stajtx qabel... Kien għad hawn in-nies.

KARMNU : *(biex ifittex jeħles)* Il-flus fejnhom?

MARI : *(imbeżżgħa minn Karmnu)* Ma ħaqtx sibthom... Għa-miltiek is-sinjal biex ma nħallikx iżjed fix-xita. *(Tersaq lejh biex tbusu).*

KARMN : *(iwarrabha minnu)* L-ewwel il-flus! Ma tinqala' għal xejn.

MARI : Stennieni hawn ħalli mmur insibhom.

KARMNU : Isa, iddumx.

(Mari tkun sejra, iżda kif tasal quddiem il-bieb, tieqaf, tiġri lura ħdejn Karmnu).

MARI : Ma nidħolx!

KARMNU : Għaliex?

MARI : Nibża'!

KARMNU : *(b'għajnejh jarmu l-qilla minnhom)* Xi trid tibża' minn wieħed rieqed! Jekk tarah biss jitqalleb, ilwilu għon-qu bħal fellus u ifgah.

MARI : *(titriegħed meta tisma' dal-kliem)* Mur int... Jiena nis-tenniek hawn.

KARMNU : Arani dieħel. *(Jiftaħ il-bieb bil-mod, jittawwal, jid-ħol. Iħalli l-bieb miftuħ warajh).*

(Mari tbqa' mwerwra weħidha, tgiddem difrejha. Berqa qawwija, xita qliel, ragħda fil-qrib).

(Karmnu joħroġ mill-kamra; jagħlaq warajh; juriha l-mazz tal-flus).

MARI : Ġibthom?

Karmnu : Mela le? Sewwa ngħidlek li ma tinqala' għal xejn. Kienu fil-wiċċ ta' l-ewwel kaxxun li ftaħt.

Mari : Ixħethom fil-but u fittex itlaq minn hawn.

Karmnu : (*jagħmel kif qaltlu*) Nhar il-Ħadd fil-għaxija niltaqgħu l-Mosta.

Mari : (*beżgħana*) Tħallinix waħdi sa nhar il-Ħadd. Għada filgħodu ħallini narak biex ingħidlek xi jkun inqala'.

Karmnu : Għalfejn? Ma nafux x'sa jinqala'?

Mari : Imma jiena nibża' noqgħod waħdi sa nhar il-Ħadd bla ma narak. (*Tersaq lejh u tmisslu idejh*).

Karmnu : (*igħannagħa*) Mhux aħjar ma nersaqx 'i hawnhekk għalissa?

Mari : Ħadd m'għandu għax jaħseb fina. Inwaħħlu fis-sur Ġorġ Portelli. Hu l-aħħar li ħareġ minn hawn il-lejla. Smajt lissinjorina tkellmu qabel ma ħareġ.

(*Jitbewsu. Karmnu jinħall minn idejn Mari. Jersaq lejn illoġġa u jiftaħha. Tidħol buffura riħ; ix-xita tinħass iżjed minn qabel. Karmnu jmidd riġel wieħed 'il barra*).

Karmnu : Saħħa! (*jinżel*).

Mari : (*tixref mil-loġġa*) Ħallini narak għada fil-għodu. (*Tagħlaq. Tmur iġġib ix-xemgħa; tagħti daqqa ta' għajn imbeżżgħa lejn il-kamra tal-lemin; toħroġ mill-kuritur lejn illemin*).

(*Id-dwal jintfew f'daqqa waħda—dawk tar-ribalta wkoll—il-purtieri tal-palk jingħalqu mhux għal kollox: iħallu wisa' ta' pultruna li titqiegħed malajr f'nofs il-purtieri hekk kif jintefa d-dawl. Minn fuq jinxteħet rifless irqiq abjad qawwi bħal fil-bidu u jerġa' jidher ir-*RAĠEL *bil-qiegħda fuq pultruna, bi ktieb f'idu jaqra*).

Qarrej : Kulħadd inġabar f'kamartu għar-rqad. Fil-beraħ dalmi l-beraq issokta jdawwal is-sema bi sriep tan-nar u warajhom jinstama' r-ragħad jidwi ma' kullimkien. Is-siġar, imqanqlin mir-riefnu ta' dak il-lejl, kienu jħaxwxu donnhom riedu jitkellmu fuq xi ħaġa waħxija li kienet saret fiddar tan-negozjant is-sur Ġużè Għaxaq.

(*Tnax-il tokk ta' arloġġ*).

Hekk kif għalaq dak il-jum, is-sema beda jtaffi mill-qilla tiegħu : ix-xita naqqset; ir-riħ ħedel. Mas-sebħ, is-siġar

kienu għadhom jarmu l-qtar tax-xita li niżlet fuqhom fil-ħinijiet tad-dlam, qtar tax-xita li donnu kien id-dmugħ qiegħed jixtered għal xi niket li ħadd ma kien għadu jaf bih.

(Id-dwal jerġgħu jintfew kollha f'daqqa. Il-qarrej jidħol; il-pultruna titwarrab minnufih. Jixegħlu d-dwal f'ħin wieħed u l-purtieri jinfethu malajr kemm jista' jkun. Binnhar. L-arloġġ idoqq it-tmienja. Tidħol YOLANDA, *fuq ruħha bħas-soltu, min-naħa tal-lemin. Tmur wara l-bieb tal-kamra ta' missierha. Tħabbat. Ma jwieġeb ħadd. Terġa' tħabbat iżjed qawwi. Ħadd ma jitkellem minn ġewwa).*

YOLANDA : Papà! papà! Jiena ħierġa... Ġejt għal dawk il-flus... Qed tismagħni?... Papà!! papà!!... *(Tiftaħ u titkellem bi u dieħla).* Saru t-tmienja. Papà! papà!! papà!!! *(Dawn l-aħħar kelmiet tgħidhom imwerwra minn ġewwa. Twerżaq waħda bil-qawwi u toħroġ tiġri tgħajjat).* Marì! Marì! Isa... iġri... ejja, ejja.

MARI : *(Tidħol tiġri)* Xi ġralek, sinjorina?

YOLANDA : Il-papà jew għandu xi ħass ħażin kbir fuqu jew ġralu xi ħaġa agħar. Mur sejjaħ malajr lit-tabib ta' ma' ġenbna. *(Marì titlaq tiġri min-naħa tax-xellug).* Xi ġralna! X'biċċa din! *(Toħroġ min-naħa tal-lemin. Pawsa. Wara ftit tidher mill-ġdid bi friskatur żgħir bl-ilma xxarrab fih biċċa ċarruta. Tibqa' sejra tgħaġġel fil-kamra ta' missierha. Pawsa. Jidħlu* MARI' *u t-*TABIB CARUANA).

MARI : *(imbikkija)* Hemm ġew, tabib. *(Turih il-kamra).*

(It-Tabib jidħol fil-kamra tal-lemin. YOLANDA *toħroġ tibki u tmur bil-qiegħda).*

YOLANDA : X'biċċa ġralna, Marì... Il-papà żgur miet.

MARI : Taħsibx hekk, sinjorina. Issa t-tabib dalwaqt jara x'għandu bżonn.

*(Jidħol it-*TABIB *ħosbien).*

YOLANDA : X'għandu, dott?

TABIB : Jiddispjaċini wisq, sinjorina, il-papà... mejjet... u ilu daqsxejn li miet... mhux issa li ġralu.

(Yolanda tgħaddas rasha bejn idejha u tolfoq bil-biki).

MARI : *(imbikkija)* Jaħasra, kif ħalliena s-sinjur... Daqsxejn ta' riħ kulma kellu.

TABIB : *(lil Marì)* Ħu lis-sinjorina ġewwa għax għandi bżonn nagħmel telefon.

(*Marì twieżen lil Yolanda minn drieghha u t-tnejn jidhlu fil-kamra tax-xellug. It-tabib jimxi maghhom u jaghlaq il-bieb warajhom; imbaghad ihaffef ghat-telefon. Jitkellem b'nervożità fuqu*).

TABIB : Operator, operator, qabbadni malajr mal-Ghassa tal-Pulizija. (*Jistenna*). Hemmhekk il-Ghassa? Jiena t-tabib Caruana, irrid inkellem lill-Ispettur malajr. (*Jistenna*). Inti l-Ispettur? Jiena t-tabib Fredu Caruana. Qieghed inkellmek mid-dar tas-sur Ġużè Ghaxaq, 360, Triq Imrabat. Ejja malajr ghaliex hawnhekk sar qtil... iva **qtil** ghedtlek... Lis-sur Ghaxaq sibtu fgat fis-sodda. (*Jaghlaq. Imur fil-bieb tal-kamra tax-xellug, ihabbat, u meta jinfetah il-bieb u tidher* YOLANDA *ma'* MARI', *ighid lil ta' l-ewwel*) : Jiena lest, sinjorina. Sa noqghod ftit iehor sakemm tasal il-Pulizija.

YOLANDA : Il-Pulizija?... Ghalfejn?

TABIB : Mhux pjaċir tieghi li kelli naghmel hekk... imma ma stajtx naghmel iehor.

MARI : (*imbeżżgha*) X'ġara, mela, tabib?

YOLANDA : Ghalfejn il-Pulizija?

TABIB : (*waqt li jersaq lejn Yolanda*). Il-papà tieghek ma mietx b'xejn, sinjorina... Xi hadd fgah.

MARI : (*minnufih, b'lehen gholi*). Żgur is-sur Ġorġ!

TABIB : Min?

MARI : Mhux ghaliex trid tahseb hażin... imma s-sur Ġorġ l-ahhar li kien hdejh il-bierah.

TABIB : Jiena ma rridx nindahal... iżda, binti, oqghod attenta kif titkellem fuq in-nies... mhux ghalkemm tixhet suspett fuq raġel sew bhas-sur Portelli.

YOLANDA : Jien hekk irrid nahseb ukoll. (*Lit-tabib*). Inti żgur, dott, milli rajt?

TABIB : Kieku miniex sa nitghabba b'din ir-risponsabbiltà.

MARI : U hawn ġew żgur li ma dahal hadd warajh... Ghamilt l-istanga kif hareġ is-sur Ġorġ.

YOLANDA : (*imhassba*) Dal-hin lahaq siefer. Imma kif jista' jkun?

MARI : Ma setax ikun haddiehor. Ghax tghid, jien mill-ewwel fih hsibt. (*lil Yolanda*) Inkella ahna t-tnejn, sinjorina, jekk ma tridx tahseb hażin fis-sur Ġorġ.

TABIB : *(lil Mari)* Biżżejjed għandha inkwiet is-sinjorina... ħalliha... toqgħodx tħawdilha moħħha inti.

MARI : *(tibki)* Inti qed tgħid sewwa kieku... imma jien għandi naħseb għal rasi. Ma rridx, Alla ħares qatt, min jaħseb ħażin fija minħabba ħaddieħor.

(Tinstama' l-qanpiena ta' barra. Mari toħroġ).

YOLANDA : Ħadd ma daħal hawn ġew ħliefu... L-aħħar li ħareġ minn hawnhekk kien is-sur Ġorġ.

TABIB : Jiena f'dan ma nindaħalx, mhix biċċa tiegħi.

*(Jidħol l-*ISPETTUR TAL-PULIZIJA *flimkien ma' Surġent u 4 kunnistabblijiet. L-Ispettur isellem lil Yolanda, jaqla' l-berritta u jkellem lis-sinjorina.*

SPETTUR : Għandi rapport, sinjura, li hawn ġew sar qtil.

YOLANDA : *(kommossa)* Hekk qal it-tabib.

SPETTUR : Fejn hu l-mejjet?

TABIB : *(juri b'idejh)* F'dik il-kamra.

SPETTUR : *(imur jagħti daqqa ta' għajn fil-kamra minn barra; imbagħad lil tnejn mill-kunnistabblijiet)* : Intom, idħlu fil-kamra u araw jekk hemmx xi ħaġa li tista' tagħtina xi tarf.

(Żewġ kunnistabblijiet imorru fil-kamra tal-lemin).

SPETTUR : *(lit-tabib)* Inti tikkonferma r-rapport li għamiltli bit-telefon?

TABIB : Iva.

SPETTUR : *(lil Yolanda)* Jinsabu nies oħra fid-dar?

YOLANDA : Jiena u din *(turi lil Mari)* biss.

SPETTUR : *(lil Yolanda u lil Mari)* Fid-dmir li nwissikom illi kull ħaġa li tgħidu tista' tinġieb bi prova kontra tagħkom.. Min minnkom ittenda bil-mejjet?

YOLANDA : Jiena. Ħabbattlu mal-bieb tal-kamra għax kellu jagħtini £300 biex niddepożitahom il-Bank. Ma weġibnix... Meta ftaħt, għax donnha qalbi ħebritni b'xi ħaġa, rajtu donnu mejjet. Ma kontx naf jekk kienx għadu ħaj... bgħatt għat-tabib u...... *(tinfexx tibki)*.

SPETTUR : Meta rajtu l-aħħar ħaj?

YOLANDA : B'kumbinazzjoni, il-bieraħ fil-għaxija ma rajtux. Meta ġejt lura mit-teatru sibt ħiereġ minn ħdejn il-papà lis-sur Ġorġ Portelli... Qalli li kien ħalla għand il-papà £300 biex niddepożitahom dal-għodu.

SPETTUR : Imbagħad rajtu lill-papà?

YOLANDA : Le, ma rajtux, għaliex is-sur Portelli qalli biex ma niddisturbax lill-papà għaliex qal li kien għajjien ħafna.

(Iż-żewġ kunnistabblijiet joħorġu mill-kamra jħarsu lejn l-art u jibqgħu sejrin sa ħdejn il-loġġa).

SPETTUR : Taħseb inti li s-sur Portelli sata' qatel lill-papà biex jisraqlu £300?

SURĠENT : *(lill-Ispettur)* Sir, qbadna tarf ta' xi ħaġa.

SPETTUR : X'sibtu?

SURĠENT : *(jiri waqt li jitkellem)* Hawn passi tal-ħamrija mil-loġġa sal-kamra u lura. *(L-Ispettur imur jara l-marki ta' l-art u jagħti daqqa ta' għajn lejn il-loġġa).*

MARI : *(maħsuda)* Mela daħlulna n-nies dal-lejl.

SPETTUR : *(iħares f'daqqa waħda f'għajnejn Mari)* Daħlulkom in-nies dal-lejl... Hawn passi ta' wieħed ħafi. Taħseb li daħlu n-nies?

MARI : *(eċċitata)* Jekk hemm il-passi bil-fors li daħal xi ħadd mil-loġġa.

SPETTUR : *(dejjem iħarsilha f'għajnejha u b'ton sarkastiku)* U żgur... bil-fors li daħal xi ħadd mil-loġġa... Imma ried ikun hemm min fetaħlu...

(Wieħed mill-kunnistabblijiet ikellem lill-Ispettur f'widnejh u joħroġ).

MARI : Iva tħarisx hekk f'wiċċi għax tbażżagħni!

(Yolanda jħossha ħażin. It-tabib igħinha u jidħol magħha fil-kamra tax-xellug).

SPETTUR : U wara li ħareġ kien hemm min għalaq warajh. Il-loġġa ma tingħalaqx minn barra... Min daħal kien jaf li hemm min jistennieh.

MARI : X'kull biċċa! Għalfejn sa tibqa' tħares lejja ċass? Jien kont rieqda f'kamarti u ma nafx x'sar. Staqsi lis-sinjorina... forsi taf hi.

SPETTUR : Il-kunnistabbli li għadu kemm ħareġ qalli li sikwit jarak tkellem lil Karmnu "Ta' Qarmeċ".

MARI : Allura? U ma ndumux ma nibdew inniedu.

SPETTUR : Inti taf li Karmnu jħobb imiss ħwejjeġ ħaddieħor.

MARI : Kien... issa m'għadux.

SPETTUR : *(b'sarkażmu)* U żgur, lanqas ilu tliet xhur li ħareġ mill-ħabs.

*(Jidħol il-*KUNNISTABBLI *ta' qabel flimkien ma'* KARMNU).

KUNNIS. : Kif kont sejjer il-Għassa, ilmaħt lil Karmnu fil-kantuniera u deherli li aħjar inġibu sa ħdejk.

SPETTUR : Sewwa għamilt. *(lis-Surġent)* Surġent, iestili rapport għall-Maġistrat tal-għassa biex nirrapportalu l-kas.

(Is-Surġent joħroġ karta foolscap mill-but, joqgħod ħdejn il-mejda u jibda jikteb b'fountain pen).

KARMNU : Xi trid mingħandi, sinjur?

SPETTUR : Karm, taf li kulma tgħid jista' jkunlek ta' ħsara. Qatt dħalt hawn ġew?

MARI : *(maħtufa)* Le... qatt.

KARMNU : *(fl-istess ħin li titkellem Mari u bil-kalma)* Il-bieraħ.

SPETTUR : Ma ftehemtux tajjeb bejnietkom : hi tgħid "qatt" u inti "il-bieraħ". *(Lil Mari)* Mill-bieraħ sal-lum insejt li Karmnu kien hawn ġew?

(Mari, mwerwra, tixħet għajnejha lejn l-art).

KARMNU : Dan kollu, sur Spettur?

SPETTUR : Stenna ftit. X'ġejt tagħmel il-bieraħ?

KARMNU : Ġejt inkellem lil Mari... Daħħlitni fil-kċina nieħu belgħa tè.

SPETTUR : Tiftakar x'ħin kien?

KARMNU : Kienu bejn is-sitta u s-sebgħa ta' fil-għaxija.

SPETTUR : Ċempilt jew ħabbatt il-bieb biex fetħitlek Mari?

MARI : Tala' mil-loġġa.

KARMNU : *(minnufih)* Iskot int għax ma tafx titħaddet...

MARI : Jafu Karm... sabu l-passi tiegħek.

KARMNU : *(ikun sa jaqbad jinfixel u jigdem xofftu t'isfel. Imbagħad donnu jsib xi ħaġa ma' hix iqabbad. Jitbissem).* Billi kienet ix-xita dħalt mill-ġnien biex niffranka dawra.

(Is-Surġent iġib ir-rapport lill-Ispettur għall-firma. L-Ispettur jiffirma, jagħtih f'idejn kunnistabbli u jgħidlu):

SPETTUR : Wasslu lill-Maġistrat u ejja għidli bil-ħin li jordna għall-aċċess. *(Il-kunnistabbli jsellem u jitlaq).*

KARMNU : Lili ma naħsibx li għandek x'tambini iżjed.

SPETTUR : *(b'herra)* Li int ħalliel, Karm, jaf kulħadd, imma li int qattiel uko'l ma konniex nafu.

Karmnu : (*b'daqsxejn leħen għoli*) Ħalliel ġie li kont, imma qatt ma ċappast idejja bid-demm ta' ħaddieħor.

Mari : (*tgħajjat b'esteriżmu fuqha*) Ma niflaħx iżjed għal dat-torturi kollha. Mhux Karmnu qatlu lis-sur Ġużè... naf jien li mhux hu.

Spettur : Kif tista' taf li mhux Karmnu?

Mari : (*tberraq għajnejha*) Jien fgajtu lis-sinjur... jien waħdi. (*tolfoq u tilheġ*).

Karmnu : Tiħux għaliha, spettur. Dan xi qtil hu?

Spettur : Ma taf xejn inti, eh?

Mari : (*tgħajjat bħal qabel*) Ma niflaħx inżommha ġo fija iżjed... Karmnu ma jafx... ma kienx għadu hawn... lis-sinjur fgajtu qabel ma mort niftaħ lil Karmnu.

Karmnu : Temminiex, Spettur... Ma tafx xinhi tgħid... Ħadd minna ma qatel. Ġennintha bi kliemek.

Spettur : (*lil Karmnu*) Ngħidlek min minna t-tnejn ġenninha. (*Liż-żewġ Kunnistabblijiet*) Ħuduh il-Għassa u tagħtux kasu; ħallih igħid li jrid... Ma ndumx ma niġi jen.

(*Żewġ kunnistabblijiet joħorġu, b'Karmnu magħhom, minnaħa tax-xellug.*)

Mari : Ma niflaħx iżjed... aħjar toqtluni milli dal-mistoqsijiet kollha.

Spettur : Miniex sa nistaqsik wisq iżjed la stqarrejtli. Imma għidli, għalfejn qtiltu lis-sur Ġużè?

Mari : Ma nafx.

Spettur : (*b'nofs tbissima*) Żgur kien jaħqrek.

Mari : (*b'leħen baxx imriegħed u tħares fix-xejn*) Bżajt li s-sinjur jistenbaħ waqt li nkun inqalleb fil-kxaxen... Naf li fil-komodina jżomm pistola... Ħsibt li joqtolni jekk isibni hemm ġew... Rajtu jitqalleb fil-friex... Għal Karmnu nibża' iżjed milli nibża' mill-mewt... Bżajt li jidħol Karmnu u li s-sinjur jisparalu... Ħassejt dak il-ħin saħħa kbira f'subgħajja... u... (*tinfexx tolfoq mill-ġdid u tgħajjat b'nifisha maqtugħ*) għamilt żball kbir.

(*Ma' l-għajat ta' Mari jidħlu t-*TABIB *u* YOLANDA).

Spettur : (*liż-żewġ kunnistabblijiet li jkun fadal miegħu*) Ħuduha l-Għassa u ibagħtuli tnejn min-nies oħra.

(Marì, mal-Pulizija, toħroġ mix-xellug).

YOLANDA : Għaliex arrestajtuha lil Marì?

SPETTUR : Il-ħamrija li telgħet mill-ġnien u ċappset l-art bil-passi ta' ħalliel, kixfitilna l-qattiela tal-papà tiegħek.

YOLANDA : Min kienu?

SPETTUR : Karmnu seraq il-flus u Marì qatlet.

YOLANDA : *(tibki, tmur toqgħod bil-qiegħda)* Miskin il-papà.

TABIB : Id-dnub ma jorqodx, sinjorina.

SIPARJU.